

GÜLLƏ SƏSİNƏ AÇILAN QAPI

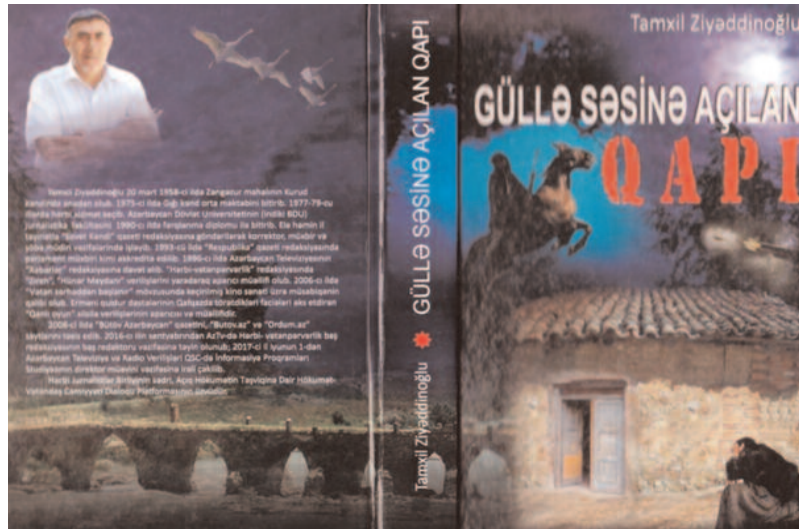
Tamxil Ziyəddinoğlunun kitabı haqqında düşüncələr

Tariximizi, xalqımızın başına gətirilən müsibətləri öyrənmək, faciələrımızdən nəticə çıxarmaq üçün bəzi kitabların müstəsna əhəmiyyəti var. İstedadlı jurnalist, Azərbaycan Televiziya və Radio verilişlərinin QSC- də İnformasiya Proqramları Studiyasının direktor müavini, "Bütöv Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru Tamxil Ziyəddinoğlunun yeni işıq üzü görün kitabı belə əhəmiyyətə malikdir. "Güllə səsinə açılan qapı" Azərbaycanı bütöv görmək istəyən və özü də bu yolda əlindən gələni əsirgəməyən müəllifin yeganə kitabıdır. Kitaba daxil edilən yazılarda həqiqət bir jurnalistin yaşadığı, şahidi olduğu və yerində öyrəndiyi məlumatlar əldə etdiyimiz bəzi xəbərləri darmadağın edir.

Belə ki, Xocalıda baş verənlər onun qələmində sanki dil açılıb danışır. Qırqırmızı həqiqəti car çəkir... Məndən soruşsalar ki, unutmadığın, daha doğrusu, unuda bilmədiyini nədir, hansı hadisədir. Tək bir cəvab verərdim - XOCALI. T.Ziyəddinoğlu da yazılarında döndөнөнə bunu deyir, düşünürəm. Xocalı faciəsini unutmaq bizə yasaq olsun gərəkdir, o dəhşətləri unutmaq günahdır... "Xocalıda azı 3813 nəfər qətlə yetirilib. Onlardan 613 nəfəri ictimaiyyətə məlumdur, qalanları barədə erməni mənbələrində məlumat verilir...Yuxarıda qeyd olunanlardan da görünür ki, Yer üzündən silinmiş bir şəhərin qırılmış əhalisinin sayı qəsdən az göstərilib. Düşmənin informasiya tərribatı burada da işləyib. Mütəxəssislərdən xahiş edirik ki, Xocalı soyqırım qurbanlarının sayının dəqiqləşdirilməsi üçün ciddi araşdırma aparsınlar". (Xocalıda azı 3813 nəfər qətlə yetirilib. İyun - 2012. Bakı-İstanbul-Bakı).

7 aprel 1992-ci ildə qələmə alınan Xocalı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elman Məmmədovla olan müsahibə kitabına "Ölməyə nə var ki?" başlığı ilə daxil edilib. Bu yazını oxuyanda "Babək" filmi xatırladım. Babəkin oğlu düşmənlə savaşda sağ qalır... Babəkin oğluna necə istehza

ilə sualı yəqin hər kəsin yaxşı yadındadır. Oğlu şahidi olduğu dəhşətlərdən, ölənlərdən danışır, Babək isə elə hey sual edir ona... "Amma Babəkin oğlu sağ qaldı?!... " E.Məmmədovla müsahibəni izlədikcə onun necə əzablardan keçib ölümə üz-üzə gəlsə də, taleyin hökmü ilə sağ qaldığını onun ayağına yazmaq istəmir



sən... "BTR-lərlə arxa tərəfimizi kəsdilər. Əsir düşməmək üçün uzanmırdım. Ölməyə nə var ki, əsir düşmək dəhşətdir... Səhərdən axşama qədər ermənilərin iki səngərinin arasında qarın üstündə qaldıq. Dörd tərəfimizə od ələndirdi. Axşamüstü yola düşdük. Yağırdı, duman da bir tərəfdən. Yarım saatlıq yolu fırlana-fırlana on saata gəldik. Fevralın 27-də səhər səhər Ağdama çatdıq...". Elman müəllim deyir ki, mənim sağ qalığımı heç kim istəmədi. Çünki onun şahidçiliyindən, haqq səsinə ucaldacağından, fırlıdaqlarla dolu faktları açacağından qorxurdular... E.Məmmədovun iki şəklə verilib bu müsahibədə. Biri üzündə təbəssümü olan qayğısız bir insan, o biri isə Xocalının qırğından-qandan yonulub bozarmış qara daşına bənzəyirdi... Bizim kimi, qəlbi dağ-dağ olmuşlar kimi...

"Didərgin" muzeyi, yaxud (Dərd üstündən gələn dərd) yazısı da yadda qalandır: "Zəngəzuru qarış-qarış

gəzib xalqın tarixindən soraq verən nə tapdısa, götürmüşdü. Çox cəhd göstərmişdi. 1985-ci ildə Məsələm kənd səkkizillik məktəbində tarix-di-yarşunaslıq muzeyi yaratmışdı..." Baxşeyiş Ələmşahov düşmənlə atababa torpaqlarına göz dikəndə tariximizin bir parçası olan həmin muzeyi də erməni caynağından min bir əziy-

torunu əvəz etdiyi dövəmdə Dağlıq Qarabağda baş verənlərdən söhbət açılır. Ə.Mahmuda nə qədər təzyiqləndirilsə, töhmət verilsə də o bir jurnalist kimi xalqın iradəsini əks etdirərək Vətənə dönük çıxırmır...

Milli qəhrəman Çingiz Mustafayevə həsr edilmiş "Mən Çingiz deyiləm", "Bizi Şuşaya aparın olma-yaq", "Zəngəzurda keçən "Novruz", "Sınaqlarda keçən ömür", "Gözləməkdən yorulmuşuq", "Əsrlərin yaddaşını yara-yara" kimi adlarını çəkəmədiyim bütün yazılar öz təbii boyası ilə adamı özünə çəkir. "Güllə səsinə açılan qapı" adlı yazıda isə müəllif yaxın dostu, sirdaşı, "Bütöv Azərbaycan" qəzetinin redaktoru İlham Məmmədlinin 1992-ci ildə Kəlbəcərdə toy məclisinə yollanarkən müşahidə etdiyi güllə səsinə açılan qapılarımızdan söhbət açır... Bir qardaş müharibədə düşmənlə savaşarkən, o biri ailə qurur, ev tikir, yurd salır... Fəqət bu gün havası-suyu dədlərə dərman olan o gözəl yurd yerlərimizdən, qartalların qıy vurduğu qayalarımızdan qarğaların, bayquşların çiğirtisi gəlir...

Beləliklə, haqqında söhbət açdığımız T.Ziyəddinoğlunun kitabı Azərbaycanın parçalanmasında yol açan "Kürəkçay" müqaviləsinin bağlandığı 213 il ərzində xalqımızın düçar olduğu bəlalardan, Qərbi Azərbaycandakı soydaşlarımızın 1988-ci ildəki son qırğından, Milli Azadlıq Hərəkatının başladığı günlərdə baş verən hadisələrdən, milli-mənəvi dəyərlərimizdən bizə məlumat verir. Müəllif kitabın ərsəyə gəlməsində Sevda Mikayılova təşəkkürünü bildirməyi də unutmayırıq.

Kitabından onu da öyrəndim ki, T.Ziyəddinoğlu BDU-nun Jurnalistika fakültəsinə daxil olmaq üçün düz on il əziyyətlə, həyəcanla yol gəlib... Amma nə yaxşı ki, o fikrini dəyişməyib jurnalist olub və "Bütöv Azərbaycan" adlı bir qəzeti bütün dünya azərbaycanlılarına hədiyyə edib... Sevinirəm ki, nə yaxşı mən də həmin qəzetin əməkdaşları sırasındayam...

Mina RƏŞİD